בסוד שיח

שיחות עריפת ממורעים

ראש השב"כ, אבי דיכטר, מקיים באופן שוטף זום עם אישים תורניים בישע, ובמסגרת על כל הנושאים הרגישים המעסיקים הן את מתיישבי יש"ע והן את השב"כ, ראש השב"כ וראש המחלקה היהודית וכך הגילוחות אלה, מתמקדים באותם רבנים שלהם נגישות לקול הנוכחה כפרובלמטי מבחינתו של השב"כ. הם יתרו על מפגשים עם רבנים וגורמי אבודים לשיכנוע, בעלי אידיאולוגיה משיחית ואידת המבקשים רק לשכנע האינם פתוחים להידברות בשום עניין דבר ומיותר לזה כיר כאן שמות.

הפגישות הללו הן מהלך שיש לברך עליו והוא תחיל בזן ראש השב"כ הקודם, עמי אילון. הוא התחיל אבל לא המשיך ואולי שעתו לא היתה פנויה לכך. אבי דיכטר וכמותו ראש המחלקה היהודית, ילמוד מזה מאוד, כי השיחות עם רבנים ומשפיעים בציבור הדתי־לאומי שהוא עשרות מר דיעים וסוכנים בכל הקשור למגיעת פיגועים מסוג כלשהו בידי יהודים. אין צורך להתחנות אין צורך להגיע להסכמה. שפוך להיות ישרים ולהד גיש על השולחן את כל הקלפים. רבני יש"ע וחד רים בתפיסת עולם מסלכתית והם מכירים בזויותיו של השב"כ על כל מחלקותיו ובזעבות לקיים את שליחות שלהון המרוינים. אין צורך באיסוף ומיני בתשלום, יש להם את המומן להגיד את הצפוי מהם ומקולם במקרה של חילוקי־דעות. אפשר לקבוע כמעט בוודאות כי 80 אחוז מהסוכ נים של השב"כ המוזרים בקהילה הדתית־ציונית־ לאומנית ולאומית – מיותרים. הם אינם מבטים את המשכוחות המשולמות להם, משום שמטוחוך כמו יבאל עמיר ובגנגנו – הוא רבי נדיר האם יקום שוב משהו כדיגמתו, גם ללא סוכנים המשמרה והשב"כ יודעו על קיומו.

השלמנטים המסוכנים בפוטנציה, נמצאים אר שם בקרב המאוזנים של תחנות הדרי הפירסיות. הקשר עם ההנהגה הדתוזנית של הזחנות הללו חשוב והוא יביא תועלת רבה במניעת התלהמויות בתקופות מתח ומצבי־דחוס קריבים. אם אני בראש השב"כ, הייתי עושה הכל כדי לאפשר את קיומם של "ערוצי הקודש", תוך הידברות מתמדת עם מפעיליהם. יש של קישור משתתיב באמצעותם אין לו תוליף לא ברשת ב' ולא ברשת א'.

הדבה דמיונות וחפרות־שוא מונחים בניגודיות העבודה של המחלקה היהודית בשב"כ. הסכנות האמיתיות שמונחת כיום בספונסניות, הזמתפר צויות בנצרת עלית ובשכונת התקוה ומקומות אחרים נגר ערביי־ישראל, בחל השיוט של האך מנגון בסמוך מאד ללשכת ראש הממשלה בקר ריה – לא נחו שמית ברשימות של השב"כ.

שיחות ועדי שיחות ייצרו אנדירה נחוצה להבנות הדדיות ויבורך אבי דיכטר על כיוון הזה.

שני קטעים מצוואה מיוחדת

בימים אלה מלאו מאה ועשר שנים להסתלקותו של בעל "תפארת ישראל" על המשניות, רבי יש ראל ליפשיץ זצ"ל. פירסומיו יכין ובועז על המשכ ניות הם בסיס לכל פרשני המשניות שבאו אחריו.

הרב שריה דבליצקי שוחיב מאמר מקיף על רבי ישראל ליפשיץ, סדה רבות באישיותו המיוחד עלאי, משום שלא נמסרו תולדותיו, פעלותיו וכ עשיו עליידי הסופרים והדנים בדורו של רבי ישראל ליפשיץ. תוך כדי חיפוש אחד פרטי חיין, גילה הרב דבליצקי את צוואתו של בעל "תפארת ישראל", שנרשמה אך פעם אחת ויחידה ממך לפ סידתו. בהזלט צוואה יהודית וכאן אנו מביאים שני קטעים ממנה:

"...לעשות טובות לכל אדם, ולבלי לעשות ח"ו רעה לשום אדם, וכל זה אפילו לנוכרי בשוק, אר פילו לשונא או אויב אשר ירשבם. אם תזכו שר מסרם הקב"ה בידכם, אל תשיבו לו גמולו בראשו, אלא התלילו עליו טובות, למען תחיו תשכילו ותצליחו גם בעוה"ז בכל מעשי שיגוד הקב"ה עליכם לטובה... וכן, בכל פעם כשיבוא אחד ממכם עם חבירו יחדיו, יהיו נפשרים זה מזה בחי בוק ונישוק.

"הנני מצווה לכם בני ובנותי שליט"א, שבכל חדש ניסן ובכל חדש אלול או בכל אחד החדש הסמוך לו מלפניו או לאחריו, יכתוב כל אחד ממכם לכל אחד ממכם ודישות שלום וברכת שמחת יום סוב, וכמרכן ביום הלידה של כל אחד יכתבו לו כל אחיו האחיותיו שליט"א ברכת מזל־טוב.

"בכל ערב שבת בארה שעה שתרצו אחד תצת תרחצו פניכם וידיכם בחמין ובברות־ תלבשו או מתונה ולא בשבת בשחרית כמנהג הבודים". עד כאן.

צוואה מפורטת מאד שנכנסה לכל פרטי חיי היום יום של בניו, כולל אופן עלייה וידיה במדרגות.

"ברקה"

שלום רובשר הלוי, שהכרנתו טלם בכיטויי "ברקה", מת פתמים. לקבודה הוא הובל במר צאשבת קודש פרשת בראשית. אין זו עת לס דבים, לפירסת חשבונות ולעדד מחלוקות. לא ולא. אבל יהיי האמת הפדה: הוא מת פתמים. המצות הראשון לא היה קליני אבל לעתים חמוד ממנו, ולא־היה יום מאי אותו יום מר ונמדר, שהוא לא רימם בהמתנה לאמת שתוציע. יודעים את רבני חב"ד, יודעים את חבריו הקרובים ויד דעת האת משפחתו.

"ברקה" דעי הטוב כאה לי, היה שופרו של רבי מלובביץ' זי"ע במשך שנים רבות. בתפ קידו כיועד חב"ד הוא הצליח להביא את רבר ובי לכל פינה בתקשורת הישראלית. כולל זו שכונתה שמאלנית. עדיכי הלילה בעתונים חיכו לו, לחיזו הטוב, לפניו המאירות, שיביא את הזשבר, את השיחה של רבי על הקטעים האקטואליים שבה. הפרויציה הזאת חיברה אותו אל רבי בעבותות של אהבה, נאמנות ומסירות, ו"ברקה" מעבר ליחסים שבין חסיד לרבי. גם כאשר מיזבר בתעוצה כחב"ד, שהתפקשרות בה בין החסידים לרבי היתה לשפרדה. בשביל "ב רקה" היום לא היה יום והלילה לא היה לילה כדי לרצות את רבי. לגרום לו נחת־רוח. הוא הביל את הזעקה הגדולה של רבי זי"ע בעניין "מיהו יהודי" ואת קריאותיו אחדיותיו נגד כל ויתור על ששחי ארץ־ישראל. יקצר המצע לתאר את סוף יומו באותם ימים, שתצריך לע תים עבודה פיזית מפרכת, ולא אבנט כאן לפ רטים. ויהי היום וכל זה נלקח ממנו בפתאומיות, ועד יומו האחרון לא ידע במה חטא...

שברוך־לב הוא אבי כל המזלות, אבי כל המר תות ואין לו מרפא.

ובתוך כל זאת הוא אישיית גילה אישוק נדיר, כדי שלא תפריע אש המחלוקת בתב"ד־ואין ספק כלל כי גם על כך יבוא בשכרו.

המחלקתו היא אוברן קשוח. כבר ראינו חברים נאמנים כמותו: כפי הכרנו בעלים נהדרים כמותו: אבות אוהבים וסמרים כמותו; בנים המכבדים את הוריהם כמותו; כבר פגשנו בלב־טוב כמותו: ביזן כמותו, שלא חיפש מעולם גדולה לעצמו. קשה אבל למצוא בארם אחד את כל־המכונות הללו גם יחד נפוצים בארשיתנו ואין זן עליו מעמסה. הזה היה "ברקה" כפי שהוכרנתו.

נוח אחי, נוח שבר בצלו של נשיא הזיר, עד כי יבוא שילה ומשה ה' רמעה מעל כל פנים.

בסוד שיח אדמו"רים

האמהות הללו

לא די להן לנשים הצרקניות שזוכות לעצמן, אלא שגם זוכות לבניהן.

אל בית הכנסת בעיירת מגודיז, גומבין, הס מוכה לקלאיש שבפולין הרוסית, נכנסה אמו של הגאון הגדול, רבי אברהם אבלי, בעל "המגן אב רהם", בשנה כפיה אל מול ארון הקודש פתוחה קיה ואמרה "ריבונו של עולם, אתי מתצאת זמן לתפ פלל אליך, שכן, חייבת אני להאכיל ולהשקות את אברהמלה שלי ולהאוג לכל צרכיו כדי שילך מר תרוץ". להתפלל לא היה לה מבאי, אך כל היום מלמלו שפתיה תפילה, שבקשה משקע לבה הטהור "ריבונו של עולם, ולהואי ויהיה בני צדיק וירא־שמים".

מרן בעל "הטוק יומי" שמר מכל משפר על הסידור והשל והטלית של אמו ע"ה. על רשו הצפר מים וצרשקה אמו, מתם התפללה בדמעות תמות על בנה ישראל מאיר, שיגדל לצדול בתורה.

נשות ירושלים שבין השמשות, ידעו כי את ה"ר רמולקר" – הביטה הירושלמית הלבנה והמסורנ, בשביל הילדים, קנים דוקא אצל "לאה הצדק ניח". ואת לא בשל היות לאה מדת הביטחון הי חידה בירושלים, לא בשל רצונן לפרנס את הצדקת, אלא דוקא משום מעשה שהיה.

בניה של אותה לאה, היו טלם בעלי תורה. ר' ראות קדושים וצדיקים שוולילאו עיד־טל. סוד צד קותם של ילדיה נשאר בסוד, עד אותו ערב בו שיחקו ילדי השער יחד. תוך כדי המשחק הציע אחד הילדים לאחד מבניה של אותה לאה, להד ליף עמו את כיסותו. אולם הילד סירב ואמר: "את הביטה שסרבה לי אמי לא אולליף בכישה אותה אפילו לשעה קלה". "יכי מה הביטה שלך מיוחדת משלי" – הקשה חברו.

ענה הילד בתום: "ידע הנך איך אמי הצדקת מדגה את הביטחון על כל שורת שביטה שמדגה,

שבתו, היתה יושבת והרבנית שעות אחרות ליד בנה, אחד יום עבודה מפרך ימדידה שינה מעיניה, כדי שיוכל לשקוד על תלמודו.

לילשבת אחד, ישבה והרבנית עסיה ליד בנה כדרכה מאז, אולם שמרתה עיניה בעצמו מפעם לפעם, ולפתע נפגמה קולות. משהבחין בנה בכך, סגר בשקט את הגמרא והמשיך את תלמודו. אמו הרגישה. מיד מגימנמה וביקשה את סליחת בנה. "אנא", ביקשה, "המשך ללמוד כי כבר פגה עיי פותי". הבן הצדיק מנמה לשכנע את אמו שהלך לישון ביודעו את סוד יומה העמוס והמייגע, אולם זו מסרבת ומתנצלת שמקרם עדיין לישון וממילא לא תוכל להירדם שמא. נרמה לבישל תורה. ירע הבן כי תלמוד תורתו ערב לאמו יותר משינה עמוקה וכי אם יפסיק את לימודו תצטער צער רב יותר על עייפותה – פתח את הגמרא שנית והמשיך ללמוד עד מספר שעות.

רבי עזרא עסיה זצ"ל העמיד תלמידים הרבה בגגלה ובגמרי. בינהם הראשון לציון, המקובל הגר"מ אליהו שליט"א.

גיסל היתה אמו של רבן של כל בני הגולה, רבי עקיבא איגר זצ"ל מנתן. היא היתה חכמה מאד ולמדנית מופלגת. אחיה הרב הלוף העיד עליה "היא היתה צדקת ומלומדת כגברא". גיסל היתה בתו היחידה של רבי עקיבא איגר הקש, מחבר ספר "משנת רבי עקיבא".

שם משפחת אביו של רבי עקיבא איגר היה בי גן, ובשם זה רבי עקיבא בעצמו היה חותם את רוב תשובותיו בהלכה: "עקיבא בן מוהר הרב משה גינזי". ובכל זאת נתפרסם שמו כרבי עקיבא איגר, לכבודה של אמו, שהקימה בית של תורה ויראת שמים.

גם בעל ה"באר הגולה" על ארבעת הלקי שול־ חן ערוך, נקרא רבי משה רבקה"ש, על שמה של רבקה אמו, שהיתה חכמנית וצדקנית מזכות עצמה.

רבינו המחבר"א קרא לעצמו בשם שמואל אידל"ש, על־שם אידל חתונתו, אשת חנו, רבי משה, שהיתה ספקית בית הזיכס ובעלת בית מסחר עגק. היא היתה מפורסמת ברוב בי־מדרש. פיזדה בספים רבים לבתי־כנסיות ולחמיכה בתל מידי חכמים. בפונוב, מקום מגוריה, הקימה בית־ כנסת גדול וישיבה גדולה. בראש הישיבה הפצר דה את תפנה הגאון, רבי שמואל אליעזר, שנתפר סם בדמות הימים סדבינו המחבר"א. היא כלכלה את בני הישיבה ומימנה את הדשמת חידושי הגר רת שנתחדשו בה. עם פטירתה נפגרה הישיבה ואו עבר המחבר"א לכתן כרב בעקב חלם ומשורר יותר כיתן כאב־בית־דין וראש ישיבה בלובלין.

מרן בעל הרחזון איש זצ"ל היה אומר, כי אהבת תורה, לזוקידה, להשיכה וליישרה, בכוחה של אם לשפע בליטותיהם של הבנים יותר מן האב.

הילדים הרכים, כמובן כבייר חלק שלא נמחק ונכתב עליו מאומה, קולטים הם כחוש את האווי רה שיוצרת אמם בבית: הם עוקבים אחר כל הנוה גה של אמם הדתנם, ושואבים ממנה תורת־זיים המעצבת את נפשם הצעירה ומוללת את מסילת חייהם. כמה אחנות תרה נושבת אל תוך רחוב של הגיר למראה אמי מדריכה דמעות. כמים, שכבה יגיל תלמוד־תכם וירא־שמים. ממנהם על "יול מים מגליו" על הקודש רבי יזראל אבי לי מבין הר"ן זצ"ל.